

Čís. 15190.**K § 1394 obč. zák.****Účinky postupu.**

Jakmile prodatel postoupil svou pohledávku a dlužník byl o tomto postupu řádně zpraven, nemohou postupitel a postoupený dlužník úmluvou zrušiti původní smlouvu trhovou a tak zmařiti právní účinky postupu.

(Rozh. ze dne 9. května 1936, Rv II 633/34.)

Podle tvrzení žalující prodal Ing. Arnošt W. žalovanému zboží, za něž zůstal dlužen 3.000 Kč splatných 1. září 1933. Ing. Arnošt W. tuto pohledávku postoupil Františku R. a ten opět ji dále postoupil žalující. O tomto postupu byl žalovaný zpraven dne 3. června 1933. Proti žalobě na zaplacení této částky namítl žalovaný, že sice Ing. W.-ovi pohledávku dluhoval, že však koupě radia byla zrušena, takže Ing. W. nemohl pohledávku z této koupě dále postoupiti. N i ž š í s o u d y zamítly žalobu.

N e j v y š š í s o u d uložil odvolacímu soudu nové jednání a rozhodnutí.

D ů v o d y:

Mylný jest právní názor odvolacího soudu, že oznámení učiněné dlužníku (žalovanému), že se stal postup pohledávky z kupní smlouvy, mělo pro něho jen ten následek, že sice již nemohl s osvobozujícím účinkem platiti svému věřiteli Ing. W., ale že to nemělo za následek, aby nemohl souhlasně s věřitelem kupní smlouvu zrušiti. Naopak od toho okamžiku, kdy prodatel postoupil svoji pohledávku a dlužník o tomto postupu řádně byl zpraven, nemohli postupitel a dlužník úmluvou zrušiti původní smlouvu trhovou a tak zmařiti právní účinky postupem nastalé; postupník (žalobce) nabyl již přímého nároku proti dlužníku na zaplacení jemu postoupené pohledávky. Vrátil-li dlužník (žalovaný) radiopřístroj postupiteli, učinil tak na své nebezpečí, a nezprostil se tím povinnosti zaplatiti novému věřiteli postoupenou pohledávku z ceny tržové za onen radiopřístroj. Ve sporu však nebylo přesně zjištěno, kdy tvrzená smlouva trhová o koupi radiopřístroje byla sjednána a zejména kdy byla zrušena, a nelze proto ani posouditi, zdali se tak stalo před oznámením či po oznámení postupu dlužníku (žalovanému), které se stalo dopisem postupníkovým ze dne 3. června 1933.

Čís. 15191.

I. Keď rozhodčí sudca — používší oprávnenia, daného mu smluvou o rozhodčom súde — preniesol svoju funkciu na inú osobu, potrebný je písomný prejav tejto osoby, že funkciu prijíma.

II. Zákonom o pracovných súdoch čís. 131/1931 Sb. z. a n. nestratily platnosť súkromnoprávne úmluvy o príslušnosti rozhodčích súdov v sporoch, o ktorých by inak povolaný bol rozhodnúť riadny súd podľa § 42 cit. zák.

III. Keď procesný súd tým istým rozsudkom rozhodol o niektorých sporoch alebo žalobných nárokoch, z ktorých niektoré boli feriálnymi, iné však neferiálnymi, treba lehotu k podaniu opravného prostriedku posudzovať podľa sporov neferiálnych.

(Rozh. z 12. mája 1936, Rv III 901/35.)

I. žalobník bol zamestnancom žalovaného družstva a II. žalobkyňa, jeho manželka, zaručila sa za všetky jeho záväzky zo služebnej zmluvy voči žalovanému družstvu. V služebnej zmluve, písomne uzavrenej, bolo vymienené, že všetky spory, ktoré by zo služebného pomeru I. žalobníka vznikly, riešené budú pred rozhodčím súdom. Rozhodčí súd mal podľa zmluvy pozostávať z jedného člena a týmto bol ustanovený predseda správy Ústredného družstva v Bratislave a bolo mu priznané oprávnenie, aby svoju funkciu v konkrétnom prípade preniesol na inú osobu. Po zániku služebného pomeru započalo žalované družstvo proti žalobníkom terajšieho sporu podľa spomenutej zmluvy o rozhodčom súde spor a predseda správy Ústredného družstva v Bratislave určil v ňom za seba rozhodčím sudcom Františka N., ktorý po prejednaní veci odsúdil terajších žalobníkov na zaplatenie 39.830 Kč 20 h istiny s prísl. Žalobou domáhali sa žalobníci, aby tento rozsudok rozhodčieho súdu zbavený bol účinnosti, medzi iným z toho dôvodu, že chýba tak od predsedu správy Ústredného družstva v Bratislave, ako aj od rozhodčieho sudcu Františka N. písomný prejav, že funkciu rozhodčieho sudcu prijímajú.

Súd I. stoličky žalobu zamietol, o d v o l a c í súd jeho rozsudok zmenil a žalobe vyhovel.

N a j v y š š í súd dovolaciu žiadosť žalovaného družstva zamietol.

D ô v o d y:

Bez porušenia formálneho práva uznal odvolací súd za opodstatnený dôvod k zrušeniu rozsudku rozhodčieho sudcu skutočnosť, že rozhodčím sudcom nebol písomne učený prejav o prijatí tejto funkcie. V tomto smere vznesená dovolacia sťažnosť poukazuje sa na dôvody rozhodnutia Najvyššieho súdu, Úr. sb. č. 69. Ani skutočnosťou, tvrdenu v dovolacej žiadosti, že totiž služebná zmluva, do ktorej je pojatá aj zmluva o rozhodčom súde, bola Ústredným družstvom schválená a že tým už prijal aj jeho predseda — v zmluve tej za rozhodčieho sudcu ustanovený — túto funkciu, i keby bola pravdivá, nebol by napravený spomenutý nedostatok prejavu rozhodčieho sudcu, keďže — ako je to nesporné — svoji rozhodčiu funkciu preniesol v zmluve ustanovený rozhodčí na inú osobu a so strany tejto chýba písomný prejav o prijatí rozhodčej funkcie. Mylne má žalovaná strana za to, že táto vada pokračovania odstránená bola tým, že sa žalobníci do prejednávania veci pred týmto rozhodčím sudcom pustili, lebo nejde tu o nepravidelnosť priebehom pokračovania, proti ktorej by sa strany musely ozvať hneď, ako sa im stala známou, a u ktorej pominutie tohoto protestu malo by za následok stratu práva k napadnutiu rozsudku rozhodčieho súdu na tomto

základe. Okolnosť, že I. žalobník po vynesení napadnutého rozsudku rozhodčieho sudcu snád' uznal svoj záväzok, k plneniu ktorého bol oným rozsudkom zaviazaný, vymyká sa z prípustného rámca pokračovania pri rozhodovaní o žalobe v tomto spore.

Týmto rozhodnutím zbývajúce, na II. žalobkyňu vzťahujúce sa vývody dovolacej sťažnosti staly sa bezpredmetnými.

K odpovedi žalobníkov na dovolaciu žiadosť strany žalovanej treba uviesť:

Podľa stálej praxe Najvyššieho súdu (viď rozh. Sb. n. s. č. 10066) v prípade, že procesný súd tým istým rozsudkom rozhodol o viac sporoch alebo žalobných nárokoch, z ktorých niektoré boli feriálnymi, iné však neferiálnymi, treba lehotu k podaniu opravného prostriedku posudzovať podľa sporov neferiálnych.

Zákonom o pracovných súdoch nestratily platnosť súkromnoprávne úmluvy o príslušnosti rozhodčích súdov v sporoch, o ktorých by inak povolaný bol rozhodnúť riadny súd podľa § 42 zák. č. 131/1931 Sb. z. a n., a o tento prípad ide v tomto spore, ktorý započatý bol pred okresným súdom v S., u ktorého v čase podania žaloby nebol zriadený ani pracovný súd, ani oddelenie pre spory pracovné (viď rozhodnutie Sb. n. s. č. 12239).

Čís. 15192.

Odhad k výměře dávky z přírůstku hodnoty nemovitosti.

Není zmatečností podle § 41, odst. 2, písm. g) zák. č. 100/31 Sb. z. a n., nebyli-li účastníci zpraveni o roku ustanoveném k výsledku převědných osob.

Není nezákonností ve smyslu § 46 zák. č. 100/31 v doslovu čl. V č. 1 zák. č. 251/34 Sb. z. a n., uznal-li soud, oceňuje výsledky znaleckého důkazu, že nejde o pozemek stavební, nýbrž o pozemek zemědělský.

(Rozh. ze dne 13. května 1936, R I 394/36.)

P r v n í s o u d odhaduje nemovitost k vyměření dávky z přírůstku hodnoty určil obecnou cenu pozemku ke dni 1. ledna 1914 jako zemědělského, připojiv se k posudku znalce Josefa D., který tento pozemek k uvedenému dni jako zemědělský pozemek ocenil 80 h za čtver. metr. Ve stížnosti do tohoto rozhodnutí hájila odpůrkyně názor, že tento pozemek bylo ke dni 1. ledna 1914 pokládati za pozemek stavební a oceniti jej proto podle posudku znalce Ervína T. částkou 3.80 Kč za m². R e k u r s n í s o u d rekursu nevyhověl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Největší důraz klade dovolací rekurentka na domnělou zmatečnost podle § 41, lit. g) zákona č. 100/31, kterou spatřuje v tom, že ani ona, ani její právní zástupce nebyli uvědoměni o roku, při němž byly sly-